

— A szegedi műegyetem alapköve-e a később föllábitandó teljes szegedi tudományegyetemnek, vagy pedig attól teljesen függetlenül, mindig önálló főiskolát képez?

— Erre a kérdésre most még korai a felelet. Annyit azonban ki kell jelentenem, hogy a Szeged által a tudományegyetem részére föllajánlott támogatás nem képezheti a további tárgyalások alapját. Új tárgyalásokat fogunk kezdeni a támogatás nagyságát illetően és Szeged törvényhatósága más irányú határozatot fog hozni.

A polgármester ezután megmutatta *Hermann Ottónak* egyik hozzáintézett levelét, a mely a következő szavakkal végződik:

Nem is egyetem, hanem műegyetem való Szegednek, mert úgy fejlődik a város.

Üdvözöl öreg barátod

Hermann Ottó.

A polgármester nyilatkozata mindenképen kielégítő. Lázár György dr bizonyosan a legjobb helyről szerzi az információit és ha ő azt mondja, hogy a vívmánnyal meg lehetünk elégedve, akkor igazán minden ember örülhet a harc diadalának.

Német-francia megegyezés. Berlinből jelentik: A Kongót illetően Németország és Franciaország között kötött megegyezésben Németország jelentékeny és értékes területeket nyer. Ha ezen utóbbi területek magukban véve kevésbé értékesek is, mégis lehetővé teszik Németországnak a hozzájutást a folyók partjaihoz. Németország e partok mentén 6—12 kilométernyi földnyelveket kap, a melyek lehetővé teszik Németországnak, hogy minden, a hajózáshoz szükséges beruházást megtegyen. Ezzel szemben Németország a Logono és Shari közti kis háromszögről azoknak a Tsad-tótól délre való találkozásáig lemond Franciaország javára. Togo gyarmatról a megegyezésben egyáltalában nincs szó. Egyébként a szerződés kölcsönösségen nyugvó rendelkezéseket tartalmaz a kereskedelmi szabadságról, kölcsönös

a két rövidke szóban: „Ha olyan vagy, amilyenek én ismerlek és úgy szeretsz, a hogyan én téged, nem fogsz törődni azzal, hogy mit szól ehhez a világ, hanem a feleségem léssz; ha pedig csalódtam benned, ha elöitéleteid erősebbek a becsületnél, akkor az enyém léssz titokban. Ha pedig nem szeretsz, kergess el magadtól.

Az asszonynak az arcába szökött a vér és szíve lázasan vert. A szőke feje megingott egy kissé, mintha oda akarna hanyatlni arra a széles férfi vállra. És akkor, legalább ő úgy hallotta, valami különös zuhogó szél zörgött végig szomorúan a faágak között s megint hallotta:

— Látod, mennyivel boldogabb vagy te énnálam...

Valami éles, kegyetlen fájdalom markolt bele a szívébe. Hirtelen, kitörő idegességgel lökte el magát a férfit és szivettépően szomorú pillantással nézett a szemébe.

— És most? Most az lesz édes barátom, hogy maga elmegy innen és nem jön vissza többé soha, soha.

Balázs Dénes aznap egy nagy, keserves csalódással szerelmes szívében hagyta el a Kapolyai bárók kastélyát. Azt persze nem tudhatta, hogy annak a kastélynak egyik szobájában az a fehérarcú asszony milyen fájdalmas sirással szorongat a szívéhez egy ostoba kis papírlapot, amelyre sokszor, talán százszor, vagy ézerszer is fel van írva remegő, kislányos betűkkel ez a név: *Dénes, Dénes, Dénes.*

átvonulási jogokat, vasutak továbbvezetésének jogát, végül pedig a kölcsönös megegyezés fenntartását arra az esetre, ha a Kongó völgyön a berlini szerződésben körvonalozott helyzet valamikép megváltozna.

Mi okozza a szegedi drágaságot?

— Nincs piac, nincs élelmiszer. —

(Saját tudósítónktól.) Helyi drágaságról szólunk, bár szigorúan értelmezve, mondhatjuk, hogy ilyen nincs. Mert a drágaság általános indító oka a pénz megdrágulása, mely nemzetközi viszonylatban mindenütt egyaránt érezteti hatását. Egyik-másik cikknek a megdrágulása maga után vonja a többi ipari és kereskedelmi cikknek a megdrágulását. És mégis, ez a megállapítás nem egészen igaz, mert ha összehasonlítjuk más európai országok viszonyait, azt látjuk, hogy sehol olyan nagy drágaság nincs, mint nálunk és sehol ez a drágaság nem olyan indokolatlan, mint nálunk. Németországban ha nagy a drágaság, azzal szemben nagyobb a lakosság azt elviselő képessége. Mi ugyan azt nem mondhatjuk el, mert nálunk nem igaz az, hogy a munkásnak viszonylag nagy a keresete s még kevésbé igaz, hogy a munkások magas munkabérei, melyeket gyakori sztrájkokkal küzdenek ki, okozná nagyrészt a drágaságot.

A tisztviselő-osztály kereseti viszonyai szintén ismeretesek. Nem sokkal rozsásabb a helyzetük, mint az ipari munkásoké, s nekik még csak az sincs módjukban, hogy az ipari munkások példájára sztrájkba lépjenek s bérharcra vagy másképp terrorral vivják ki a maguk mindig jogos igényeit.

Nem foglalkozunk itt a drágaságnak országos jellegű okaival s nem kutatjuk, hogy miért drágább a szén, a kávé, a cukor, a ruházat, stb. olyan kereskedelmi áru, melyek nemzetközileg drágultak, de igenis lehet beszélni arról, hogy miért drágább Szegeden a tej, a hus, az élelmiszer, a lakás, stb., olyan szükséglet, amelynek megdrágulásához a nemzetközi viszonylat semmit, vagy nagyon keveset járult hozzá.

Miért drága a tej, a hus? Első sorban azért, mert az állattenyésztésünk megcsökkent. Mert a szegedi közbúvághidon több, mint kétszáz ezer darab marhával kevesebbet vágtak a múlt évben, mint azelőtt. A legelső teendő tehát az lenne, hogy az állattenyésztésünk föllendítéséről gondoskodjunk, másodsorban a meglevő állomány kivitelét korlátozzuk, ha teljesen megakadályozni már nem bírjuk. Azután majd ha lesz kellő hus- és tejállományunk, gondoskodjunk első sorban a husarak egységes megállapításáról próbavágások útján és gondoskodjunk a tejhamisítás megakadályozásáról, mert az csak a kisebbik baj, hogy drága a tej, a nagyobb baj az, hogy a drága tejnek csak a fele a tej, a másik fele víz, ez pedig még mindig olyan szükséglet, amely különösképpen nem drágult meg.

Az élelmiszer drágulása ellen könnyebben lehetne védekezni. Van Szeged városának földje elég. Csak száz hold földterületet kellene kihasítani s azon egy minta kertgazdaságot létesíteni. Ez a kis kertgazdaság kétös célt szolgálna: mintája lenne a magánosoknak, hogy mint műveljék a kertgazdaságot, másrészt olcsó, jó, hüvelyes áruval láthatnák el vele Szeged piacát. Persze csak úgy, ha viszont a piacügvet előbb rendezik.

Csodálatos, hogy Szegeden, mezőgazdasági központ léte, nincs mód arra, hogy közvetlenül a termelőtől vásárolhassunk. A termelő betipiacok alkalmával már kora hajnalban behozza a terményét a kocsijával, de azon nyomban lefoglalják a kofák, sőt a termelő el se adja magánnevőnek, nem bajlódik vele; — eladja a kofának. De megteszik a szegedi kofák azt, hogy elébe mennek a termelőnek a város határáig s még ott a vámsorompónál megveszik az árut. Azután vegyen a vásárló közönség olcsó baromfit, gyümölcsöt, zöldséget.

Van ugyan piaci szabályrendelet, mely tiltja reggeli 8 óra előtt az elővételt, de nem tartják be. Szeged egész százhusz főnyi rendőrsége is kevés lenne a piaci kofák ellenőrzésére, nem is szólván arról, hogy itt ezen a ponton nem is lehet lelkiismeretes ellenőrzést követelni a rendőroktól, mert ez részükre első sorban: kenyérkérdés, másodsorban érzelmi kérdés. Tudnivaló ugyanis, hogy a legtöbb rendőrnek a felesége, — ha van; kofa. Azt pedig csak nem lehet kívánni tőle, hogy a saját feleségét előállítsa, azt sem, hogy a bajtársa nőjét kísérelje be a rendőrségre; de eltítani sem lehet a rendőröknek a kofalkodást, mert a szabad kereskedelmi rendszer Szegeden nagy tiszteletben tartott elvénél fogva: nekik is szabad kereskedni, amint hogy kívánni sem lehet a nő, családos rendőrtől, hogy havi huszonnyolc forint fizetésből megéljen úgy, hogy az élelmiszereket ne a saját feleségüktől vásárolják.

Lehet előtől is gondolkodni, s ha gondolkodtunk rajta, akkor viszont lehetetlen elzárkózni annak belátásától, hogy egy vásárcsarnokra milyen égető szüksége van. Az az, hogy nem egy, de több vásárcsarnokra. Mert ma már a külföldön, de Budapesten is, ahol a vásárcsarnokok már nem ideák, hanem létező dolgok — belátták azt, hogy csak szakszerű vásárcsarnokok szolgálják az igazi célt. Minden áru fajtájához legyen meg a nagyarányú csarnoka, mert csak úgy érhető el vele a tervezett cél, az olcsóság.

A mesterséges haltenyésztés is késik az éji homályban, pedig nagyon nagy szükség lenne már az olcsó halra is.

A lakásdrágaságon is kellene segíteni. A városi lakásokról is még csak beszélnek. Mikor kerül már sor a cselekvésre. Az építési szabályrendelet is kifogásolható, mert lehetetlen a külterületen építkezni, legalább is szegény ember nem teheti meg.

Minderről már sok szó esett, de ezzel még nem jutottunk közelebb a megoldáshoz. Mindenki belátja, hogy Szegeden ezek a körülmények a legfőbb okozói a drágaságnak, de azért épen ezeknek a kérdéseknek a megoldását halogatják.

A drágaság ellen védekező szegedi tisztviselő osztály is ezeket az indokokat ismeri el a drágaság okául. Terjeszt is föl memorandumot ebben a tárgyban a kormányhoz is, városi tanácshoz, de érzik, tudják előre, hogy ez is csak szó lesz, amely elhangzik nyom nélkül, eredménytelenül.

Épen azért bölcsen találtak egy másik módot, amelylyel ugyan el nem háritják a drágaságot, de mindenesetre elviselhetőbbé — de csak az ő számukra. Elővették azt a régi, kipróbált eszközt, a drágasági pótlékot, kipótolva családi pótlékkal. Ezeket fogják kérni kormánytól is, városi tanácstól. Nagyon helyesen, joguk van hozzá, mert joguk van a megélhetéshez és nagyon szép és nemes a magántisztviselők szolidaritása, mert nekik igazán nincs hasznuk ebből az akcióból. Ők nem kérhetnek drágasági és családi pótlékot, nekik nem a kormány és nem a város a gazdájuk. Nekik ezer meg ezer főnökük van, akikhez hiába fordulnak memorandummal, mert azok akkor teszik ki őket az utcára, amikor olcsóbb és megfelelőbb munkaerőt kapnak.

Az ő helyzetükön bizonyos, hogy nem segít ez az akció. Ámde jótét helyébe jót várj! Ha majd nagyon fáj nekik a drágaság, ha majd nagyon érzik a szerencsétlen osztályhelyzetük súlyát és segíteni akarnak rajta, akkor majd viszont az állami, városi és vasuti tisztviselők viszont őket fogják a saját társadalmi erejükkel segíteni. De mikor lesz az, mikor a magántisztviselőknek eszükbe jut a saját osztályhelyzetükön változtatni? Nem baj, nem fog változni semmi, főleg a drágaság nem, amely ugyan hihetőleg nagyobb lesz, de azért csak: drágaság lesz.

Összehívták a horvát tartománygyűlést. Zágrábból jelentik: A horvát hivatalos lapban királyi kézirat jelent meg, a